

היום נלמד בעזרת ה':

יבמות דף קכ

ת"ש האישה שהלכה.. רבי אלעזר אומר הואיל והותרה היא: משמע שעצם הדבר שהיא מותרת מתיר גם את חברתה אפילו קודם שהיא תתחתן?

ויליחוש דלמא בגיטא אתאי: נחשוש שמא היא באמת התגרשה, והיא מחביאה את הגט, ובאה ואומרת מת בעלי בכדי לקלקל את צרתה שתתחתן ואחר כך יתברר שהבעל חי. ואפילו שהיא עצמה גם מתחתנת, אין בזה שום ראייה, מכיון שברגע שיתגלה שהבעל חי היא תוציא את הגט שלה?

תירוץ: מדובר שהיא התחתנה עם כהן, והרי גרושה אסורה לו, ואם תצטרך להוציא את גיטה תיאסר עליו.

משנה: אין מעידין: על אדם שמת להשיא את אשתו אלא אם כן ראו את הפרצוף שלו כולל החוטם, שאז יודעים בוודאות שזה הוא שמת ולא אדם אחר הדומה לו.

אין מעידין אלא עד שתצא נפשו: אבל אם ראו אותו כשהוא עדיין חי אפילו במצב 'מגוייד' = מלא בפצעים וחתכים של חרב, או צלוב על העץ, או שהחיה אוכלת בו – עדיין יתכן שלבסוף הוא ניצל (ריפו אותו) / חבל התלייה נקרע / החיה לא אכלה אבר שהנשמה תלויה בו).

אין מעידין אלא עד ג' ימים: אבל לאחר מכן חוששים שהשתנתה מראיתו והוא נדמה כאדם אחר.

לא כל האדם וכו': יש מצבים שהמת ממנה להסריח ולהתנפח: אדם שמן / מקום לא מוצל / יום חם.

גמרא: תנו רבנן פדחת: צריך לראות גם את המצח עם פרצוף הפנים והאף.

מאי קרא? שצריך להכיר אותו על פי מראה הפנים ולא שאר הגוף?

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור

052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

אבא בר מרתא: לזה כסף מאנשי ריש גלותא ולא היה לו להחזיר, הוא לקח שעה הדביק אותה בבגד בלוי ואת הבגד הדביק במצחו, וכך עבר לפנייהם והם לא זיהו אותו. (ג.ב. מהמעשה הזה רואים את החשיבות של ראיית המצח בזיהוי הפנים).

*

למימרא דסימנין לאו דאורייתא: מהמשנה שלנו מוכח שלא סומכים על סימנים לענין איסור דאורייתא, ולכן לא משיאים עלפיהם אישה.

מצאו קשור בכיס ובארנקי: שלוח שהביא גט והגט נאבד לו בדרך, ולאחר מכן מצא אותו קשור בכיס או ארנק או טבעת והוא מכיר אותם שהם שלו, או שמצאו בין כלי ביתו - הגט כשר, ואנו לא חוששים שמא הארנק והכיס הם של מישהו אחר שהגט שלו ושמותיהם דומים. מוכח שסומכים על הסימנים שיש לו בארנק ובטבעת לענין דאורייתא (גרושין באותו גט).

אין מעידין על השומא: אין מעידים על אדם שמת על פי סימן יבלת שיש לו בגופו.

בשומא מצויה בן גילו קמלפגי: המחלוקת היא האם יתכן שיהא לעוד אדם אותה יבלת – במקרה שהוא נולד באותה השעה ובאותו המזל.

בשומא סימן מובהק קמיפלגי: כי אם היא סימן מובהק סומכים עליה אפילו לענין איסור דאורייתא להשיא אישה.

ולהאי לי שנא דאמר רבא סימנין דאורייתא: לפי התירוץ שאמר רבא למעלה שלכולי עלמא סימנין דאורייתא והמחלוקת היא לגבי שומא – הרי במשנתנו כתוב שסימנין בגופו וכליו אינם מועילים?

הגמרא מתרצת: מדובר בסימני גוף שאינם נחשבים לסימנים, דהיינו ארוך או גוץ (= נמוך). ולגבי סימנים בבגדים - אנו חוששים שמא הוא השאיל אותם לחבירו וחבירו מת.

חמור בסימני אוכפי: מובא במסכת בבא מציעא שמחזירים את החמור על פי סימני האוכף.

לא שיילי אינשי: אנשים לא משאילים אוכף מחמור לחמור, כי אוכף לא מתאים מכאיב לחמור.

מצאו קשור בכיס ובארנקי וכו': כלומר מדוע בגט שנאבד ומצאו קשור בכיס מחזירים אותו לשליח והוא מגרש בו את האישה, נחשוש שמא הוא השאיל את הכיס לאדם אחר והאדם האחר קשר בו את הגט שלו, וכשהחזיר לו את הכיס הוא שבח לקחת את הגט שלו ושמותיהם שוים, ובעצם זה גט שאינו שלו.

הגמרא מתרצת: אנשים לא משאילים טבעת כי חוששים שהשואל יזייף את הטבעת ואחר כך ילך לאשתו ויבקש ממנה מה שירצה על סמך הטבעת. וכן כיס וארנקי לא משאילים כי אנשים חוששים שהמזל תלוי בארנק שלהם, ואם הם משאילים את הארנק גם המזל עובר איתו..

ואיבעית אימא: תירוץ אחר על השאלה מדוע לתירוץ של רבא שלכו"ע סימנים דאורייתא, לא סומכים על הסימנים לגבי בגדיו של המת? והתשובה שמדובר בסימנים שאינם סימנים, כגון שבגדיו היו בצבע לבן או אדום.

*

לא קשיא הא רשב"א הא רבנן: כלומר המשנה שלנו הולכת כרשב"א, ואילו המשנה במסכת אהלות הולכת אליבא דרבנן.

מפני שיכול לכוות ולחיות: כלומר הוא יכול להתרפאות ולחיות.

והא קתני סיפא: בסיפא של משנתנו – המובאת במשנה להלן קכא,א.

מן הארכובה ולמעלה תנשא: אם נחתכה רגלו מעל הברך – הוא טריפה שאינו יכול לחיות 12 חודש, ולכן לאחר זמן זה תנשא לאדם אחר כי גם אם הוא ניצל מהמים הוא כבר בודאי מת. אבל אם נחתכה רגלו מהברך ולמטה לא תינשא. ואף שהוא נעלם במים, מכיון שהם מים שאין להם סוף אנו חוששים שמא הוא שחה במים ויצא אל החוף במקום רחוק.

הקושיא: מי שנחתכה רגלו מעל הברך נחשב כמגוייד, והמשנה שלנו סוברת שהוא לא יכול להתרפאות?

שאני מיא דמרזו מכה: רשב"א מודה במקרה הזה, משום שהמים מחזיקים את הכאב של המכה ולא נותנים לה להתרפאות.

לדידי חזי לי ההוא טייעא: אני ראיתי את אותו רועה ישמעאלי לוקח חרב 'מגייד' את הגמל, והגמל לא הספיק לגמור לנעור עד שהוא מת. ומדוע הוא לא התרפא?

כחישא: גמל כחוש, ולכן כשהוא היה מגוייד הוא לא הצליח להתרפאות.

בסכין מלובנת: המשנה שלנו מדברת שגיידו את האדם בסכין מלובנת באש, ואז בחתכים עצמם שנעשו לו הוא גם התרפא מחמת החום הלוהט שצמת לו את החתכים.